



Datum  
2020-09-30

Adress  
205 80 Malmö

Diarienummer  
ASN-2020-8516

## Yttrande

Till  
Miljönämnden

### **Förslag till Miljöprogram för Malmö stad 2021-2030 - MN-2018-964 MN-2018-964**

Arbetsmarknads- och socialnämnden lämnar följande yttrande:

#### **Sammanfattning**

Arbetsmarknads- och socialnämnden har mottagit *Miljöprogram 2021-2030* och har möjlighet att inkomma med synpunkter.

Arbetsmarknads- och socialnämnden ser positivt på framtagandet av *Miljöprogram 2021-2030* och dess ansats och ambitioner men anser att det krävs förtydliganden kring målen samt genomförandet av programmet.

#### **Yttrande**

Arbetsmarknads- och socialnämnden ser positivt på framtagandet av *Miljöprogram 2021-2030* och dess ansats och ambitioner. Sedan den tidigare version av programmet, vilken under våren 2020 var ute på förvaltningsremiss, har hänsyn tagits till de synpunkter som framkom då och ändringar har gjorts. Det har blivit tydligare att programmet är ett styrande, strategiskt dokument och att det är ett gemensamt ansvar för stadens nämnder att uppnå programmets miljömål. Det fastslås i programmet att det är prioriteringar och ekonomiska förutsättningar – ytterst beslutade av kommunfullmäktige - som styr graden av genomförande och därmed måluppfyllelsen.

Detta ger stadens nämnder ett utrymme att, utifrån sitt uppdrag, integrera miljömålen i sina mål och i förvaltningarnas verksamhetsplaner. Arbetsmarknads- och socialnämnden anser att det kommer att krävas stöd till stadens nämnder, inte enbart ekonomiskt, för att de inom sina respektive ansvarsområden ska kunna göra prioriteringar som bidrar till att programmets mål uppnås.

I Miljöprogrammets inledning, anser arbetsmarknads- och socialnämnden att det finns en bra balans mellan att lyfta de utmaningar som världen och Malmö står inför kopplat till miljö och klimat och de möjligheter som finns i ett fortsatt innovativt och samarbetsinriktat arbete för att nå de uppsatta miljömålen. Nämnden vill däremot understryka att de skillnader i för-

utsättningar och resurser som råder i Malmös olika delar är en av de stora utmaningarna i det fortsatta miljöarbetet, vilket inte tillräckligt lyfts i programmet.

Det fastslås i inledningen att Malmö ska fortsätta vara en attraktiv samarbetspartner internationellt, med ett utbyte med andra städer och länder. Det är givetvis av betydelse, dock är detta ett exempel på hur en verksamhetsinriktning kan innebära en målkonflikt i förhållande till Miljöprogrammets mål, exempelvis *Ett Malmö med minsta möjliga klimatpåverkan*. För att lyckas minimera antalet flygresor och samtidigt bibehålla ett bra utbyte med andra länder krävs innovativa lösningar.

När det gäller Miljöprogrammets övergripande målbild och hur denna bryts ner i olika delmål uppfattar arbetsmarknads- och socialnämnden att ambitionen är högt ställd och täcker in relevanta aspekter för en framtida, mer ekologisk hållbar stad. I flera av delmålen, generellt de som bryts ner till konkreta och mätbara indikatorer, kan nämnden se hur verksamheten kan uppfylla målen. Detta gäller exempelvis minskade resor med flyg och egen bil under *Malmö har ett hållbart mobilitetssystem* eller minskade inköp av engångsprodukter och ökad återvinning av förpackningar under *Ökad resurseffektivitet*.

Arbetsmarknads- och socialnämnden anser att arbetet med de olika målen behöver processas och konkretiseras för att skapa en tydlighet i organisationen om vem som har ansvar för vad, då målen inte uttryckligen är kopplade till olika nämnder. De flesta delmålen kan beröra flera eller alla nämnder vilket innebär en risk att de blir allas och ingens ansvar, eller att andra nämnder än den egna förutsätts ta ansvar. Här behövs kompetens- och processtöd för att öka kunskapen kring hur den egna verksamheten på olika sätt kan bidra till delmålen.

Miljömålen följs upp med hjälp av indikatorer, vilka beslutas av kommunfullmäktige, arbetsmarknads- och socialnämnden anser att förvaltningarna kommer att behöva stöd i att ta fram, sammanställa och analysera mätbara värden i måluppfyllningsarbetet, kopplade till miljöprogrammets olika delmål.

Arbetsmarknads- och socialnämnden saknar en koppling till Malmö stads budget och bland annat det antagna kommunfullmäktigemålet *Malmö ska vara en föregångare när det gäller minskade utsläpp av växthusgaser*. I olika styrdokument inom Malmö stad används liknande målformuleringar vilket skapar en otydlighet i processerna. Detta kan bidra till en större administration och eventuell dubbelrapportering vilket nämnden anser är angeläget att motverka.

Merparten av delmålen ligger utanför arbetsmarknads- och socialnämndens kompetens att bedöma, dels hur realistiska målen är och dels vilken omställning det kommer att krävas av stadens nämnder, i samverkan med Malmöbor, civilsamhälle och näringsliv, för att uppnå dessa. Detta inte minst för att beskrivningarna är tekniska med användande av begrepp som delvis är svårbegripliga för den som inte är specialist i frågan. De ordförklaringar som medföljer är till viss hjälp däremot, anser nämnden, att det kommer behövas ett pedagogiskt och

kunskapshöjande arbete både i den egna organisationen och i förhållande till samverkanspartner för att förstå hur verksamheten kan bidra till att delmålen nås.

Risken, menar arbetsmarknads- och socialnämnden, är att de olika delarna av stadens organisation fokuserar på de av delmålen som är uppenbara och ligger nära till hands men bortser från andra delmål där det, med en mer djupgående analys, hade kunnat göras en omställning för att bidra till måluppfyllelsen.

I det avslutande avsnittet *Från ord till handling* saknar arbetsmarknads- och socialnämnden formuleringar kring hur Malmö stad kan ta ledningen, för att genom ett delaktighetsarbete kopplat till miljöprogrammet underlätta för Malmöbor, civilsamhälle och näringsliv så att det, som det formuleras, blir ”lätt att göra rätt och leva hållbart i Malmö” och ”skapa förutsättningar för Malmöborna att delta och göra skillnad”. I övrigt ser nämnden det som positivt att programmet genomgående framhåller vikten av samverkan mellan olika samhällssektorer för att det ska bli möjligt att uppnå de uppställda målen.

Under avsnittet *Från ord till handling* anser arbetsmarknads- och socialnämnden att barnets rättigheter lyfts fram på ett föredömligt sätt kopplat till miljö och utsatthet för exempelvis luftföroreningar och tillgången till gröna områden. Likaså är det positivt att det beskrivs att det ger ökade möjligheter till arbetstillfällen i en grön omställning. Nämnden anser däremot att det hade varit givande om dessa aspekter lyfts fram även i andra delar av programmet och i målformuleringarna, för att kunna få mätbara indikatorer även på dessa områden.

Arbetsmarknads- och socialnämnden understryker betydelsen av att arbetet för en mer hållbar ekologisk stad relaterar till andra hållbarhetsdimensioner och kan ge effekter inom det sociala området i form av exempelvis ökad upplevd trygghet i staden samt att de stora skillnaderna i hälsa och välfärd inom staden även har en miljömässig dimension. Nämnden hade med fördel sett en tydligare koppling i programmet kring att ojämlikheten i Malmö yttrar sig inte minst i människors utsatthet för exempelvis buller, luftföroreningar och tillgång till gröna områden, något som ibland även sammanfaller med trångboddhet. Nämnden anser att det kan behövas kompensatoriska åtgärder i miljön i dessa mer utsatta delar av staden för att hållbarhetsarbetet ska komma att omfatta hela Malmö.

Ordförande

.....  
Sedat Arif  
.....

Förvaltningsdirektör

.....  
Britt-Marie Pettersson  
.....

Särskilt yttrande från Sverigedemokraterna.

Särskilt yttrande från Miljöpartiet.

Särskilt yttrande från Moderaterna.

Särskilt yttrande från Vänsterpartiet.

Särskilt yttrande från Centerpartiet.

Reservation från Sverigedemokraterna (mot att tilläggsyrkande inte vann gehör).